

Myšlienky na december 2023

1. „Kto nevie mlčať, toho nepriateľ ľahko premôže.“ (sv. Albert Veľký)
2. „Snaž sa o radosť. Veď ti práve začal nový deň a to je veľká milosť.“ (sv. páter Pio)
3. „Človek je iba tým, čím je pred Bohom, nič viac a nič menej.“ (sv. František z Assisi)
4. „Lásku treba viac vložiť do skutkov ako do slov.“ (sv. Ignác z Loyoly)
5. „Najväčším dobrom pre človeka je žiť, pracovať a radosť sa len pre Boha.“ (sv. František Saleský)
6. „Často stačí jediné slovo, jediný milý úsmev, aby sme potešili znechuteného človeka.“ (sv. Terézia z Lisieux)
7. „Život správneho kresťana, aj keď je poznačený súženiami a bolesťami, má vždy príchut' neba.“ (sv. Ján XXIII.)
8. „Váše sú vykorenené a vyhnané ustavičným štúdiom Boha; je to meč, ktorý ich pretína.“ (sv. Izák Sýrsky)
9. „Byť stále zjednotený s Ježišom, to je môj životný program.“ (bl. Carlo Acutis)
10. „Dobro konajte nie zo zvyku, ale vedome a so všetkou pozornosťou ducha.“ (sv. František Saleský)
11. „Sväté prijímanie nás oblieka do Kristovho rúcha, ale za predpokladu, že zo seba zoblečíme starého človeka.“ (bl. Zdenka Schelingová)
12. „Bez obety niet úspechu; bez kríža niet víťazstva.“ (sv. Ján XXIII.)
13. „Celá činnosť diabla je sústredená na to, aby účinkoval vo vlastnom vnútri hrešiach, a pritom aby si oni mysleli, že robia hriech z vlastného rozhodnutia.“ (sv. Simeon Nový Bohoslovec)
14. „Je nemožné poznať Božie zmýšľanie, ak máme telesné zmýšľanie.“ (sv. Ignác Brjančaninov)
15. „Kto trpí z čistej lásky k Bohu, neponosuje sa, ale ani nevyhľadáva súcit iných.“ (sv. František Saleský)
16. „Opri sa o kríž a budeš mať dosť síl“ (sv. páter Pio)

17. „Tak ako námorníkov vedie do prístavu žiariaca hviezda, tak nás vedie do neba Mária.“ (sv. Tomáš Akvinský)
18. „Nešťastný je človek, ktorý pozná všetko okrem teba, Bože.“ (sv. Augustín)
19. „Uvedomenie si hriešnosti, uznanie pádu, je osobitý Boží dar. Pros o tento dar.“ (sv. Ignác Brjančaninov)
20. „Nedajme sa klamať, zaslepiť, pomýliť: kríž je jediná nádej našej spásy.“ (sv. Ján XXIII.)
21. „Kto hľadá pravdu, hľadá Boha, či mu je to jasné, alebo nie. Túžba po pravde je večnou modlitbou.“ (sv. Terézia Benedikta z Kríža)
22. „Učme sa tu na zemi milovať tak, ako sa budeme milovať v nebi.“ (sv. František Saleský)
23. „Lepšie je potkýnať sa po ceste, ako pyšne vykračovať mimo cesty.“ (sv. Tomáš Akvinský)
24. „Kto si praje stretnúť Pána vo svojom vnútri, nachádza prostriedky na očistenie srdca neustálym pamätaním na Boha.“ (sv. Izák Sýrsky)
25. „Odvalu! Pánova milosť je s nami, s ňou sme pripravení čeliť každému zlu.“ (sv. Ján XXIII.)
26. „Jedna kvapka čistej lásky je ušľachtilejšia ako more vedomostí.“ (sv. František z Assisi)
27. „Až keď dve veci človek znenávidí, môže byť skutočne slobodný od tohto sveta: telesnú vášeň a slávybažnosť.“ (sv. Pimen Veľký)
28. „Pochybujúca váhavosť srdca vovádza zbabelosť do duše, ale viera upevňuje jej vôľu.“ (sv. Izák Sýrsky)
29. „Pravá radosť k nám neprichádza od stvorenia, ale od Tvorcu.“ (sv. Bernard z Clairvaux)
30. V najťažších okamihoch si pripomeňte: Boh je náš Otec. Boh neopúšťa svoje deti. (pápež František)
31. Ako môžu niektorí kresťania hovoriť, že telo nie je schopné mať večný život, keď je živé telom a krvou Pána Ježiša?“ (sv. Irenej)

Akcia 365

č. 216

december 2023

Milí priatelia!

Sviatky Narodenia Ježiša Krista prinášajú posolstvo o zrodení Božieho dieťaťa.

Dobrá zvesť priviedla kresťanov k mnohým formám, ktoré prinášajú vianočné posolstvo medzi ostatných. Jedným z takých spôsobov sú koledy. Detí z Hnutia kresťanských spoločenstiev detí, Erko, pri každoročnom koledovaní, dokonca aj v prezidentskom paláci, venujú vykoledované milodary na podporu rôznych sociálnych projektov, či už doma alebo i v zahraničí. Vo vianočnom období sa veriaci po celom svete tešia starobylým koledám, či už znejú v chrámoch, alebo v obchodných centrách. Pieseň „Adeste Fideles“ je už tradične záverečnou hymnou počas polnočnej omše v Bazilike svätého Petra vo Vatikáne. Jej slová „Pod' te a klaňajme sa mu“ sú známe nielen z vianočných liturgií, ale časť piesne sa zhoduje aj Nicejsko-carohradským vyznaním viery.

Rýchlo sa šíriace koledy

Vianočnú pieseň „Adeste Fideles“ sprevádza mýtus, že jej autorom je portugalský kráľ Ján IV., zo 17. storočia. Jeho diela boli údajne zničené pri zemetrasení v Lisabone v roku 1755. Okrem „Adeste Fideles“ údajne napísal aj hymnus „Cruz Fidelis“ (Verný kríž), ktorý sa používa na Veľký piatok pri adorácii kríža ako aj v liturgii hodín počas Veľkého týždňa. Vianočná pieseň „Adeste Fideles“ si rýchlo získavala popularitu aj v Anglicku ako „portugalská hymna“. V 18. storočí sa totiž hrala v len kaplnke portugalského veľvyslanectva v Londýne. V tom čase sa anglikánske úrady pozerali na latinské hymny s nevôľou, ako na pápežské. V opozičnom Škótsku reverend Róbert Menzies zaznamenal ešte v 18. storočí, že pieseň sa veľmi „rýchlo stala módnou v Edinburghu a to vďaka chlapcom, ktorí si ju písali na každej ulici. Pre pokračujúce rozšírenie piesne bol dôležitý jej preklad do angličtiny. Najvplyvnejším z prekladov bol od Fredericka Oakeleya (1841). O štyri roky neskôr autor konvertoval na katolícku vieru. Frederick bol známy svojimi krátkymi piesňovými skladbami a táto záľuba v miniaturizácii sa mu ideálne vydarila vo vianočnej skladbe „O Come All Ye Faithful“. Jeho vianočná melodická skladba sa šírila nezadržateľnou rýchlosťou. Klasická skladba „Adestes Fideles“ sa následne zaradila aj do modernej literatúry, po jej začlenení do románu írskoho katolíckeho autora Jamesa Joycea Finnegans Wake.

Vianoce vo filme

Koledy, ktoré sa spievali na verejnosti dostali ďalší impulz ku vzletu, keď ich využili tvorcovia filmov. Mimoriadne silným príbehom bol film „Vianočné prímerie“ („Joyeux Noel“ z 2005), ktorý prináša príbeh z roku 1914. Príbeh sa sústreďuje na bojovný front z francúzskeho vidieka. Škóti a francúzske pluky si vymieňajú palbu s Nemcami z troch samostatných zákopov. Cez tieto zákopy sledujeme rôzne postavy. Najprv škótskeho kňaza ktorého hrá Gary Lewis. Na vojnu narukoval preto, aby sprevádzal mladých mužov zo svojej farnosti. Na Štedrý večer je jeden z nemeckých vojakov - Nikolaus Sprink (Benno Fürmann) - znechutený bohatým večierkom a so svojou partnerkou Annou (Diane Kruger) sa dostane na útočné pozície jeho armády. Tam vystúpi pred svojich spoluvojakov a ponúkne im trochu pohodlia. Jeho spevácke umenie počujú protivníci a medzi zákopmi sa začne výmena kolied. Čoskoro sa vojaci dohodnú na prímerí, trvajúce jednu noc. Keď sa počas neho muži spolu rozprávajú, modlia, objavujú prekvapivé spoločné črty. Ráno vyjde slnko a prímerie sa končí. Vtedy zistia, že je oveľa ťažšie nenávidieť - a zabíjať - tých, ktorých poznáte než neznámych ako doposiaľ. To, čo začalo ako prímerie v jednu noc, sa stáva niečím väčším. Vojna funguje len vtedy, ak dokážeme dehumanizovať tých, proti ktorým bojujeme. Muži bojujúci v zákopoch majú zrazu viac spoločného so svojimi protivníkmi, ako s mužmi vo svojich vlastných krajinách, ktorí vyhlasujú vojny a posielajú druhých na smrť.

Ústup neľudskosti

Dehumanizácia, ako ju ukáže film je vtlačená aj do národných identít. Ako ľudia milujeme slobodu, mier, ale tí zlí a zlovestní sú tí druhí. Nie my, ale oni sa starajú len o moc a dobývanie. Film Vianočné prímerie preto začína scénou indoktrinácie detí v Anglicku, Francúzsku a Nemecku. Deti recitujú prejavy o potrebe bojovať a vyhladzovať nepriateľov svojich národov. No nezmysľajú ako my, pretože na scéne sa objaví katolícky biskup, ktorý káže v podobnom duchu práve narukovaným regrútom: „Vy ste ochrancami samotnej civilizácie. Sily dobra proti silám zla... Po pravde vám hovorím: Nemci sa nesprávajú a nie sú, ako my, Božími deťmi...“ Toto ale nie je posolstvo našej viery. Katolícke učenie síce pripúšťa, že vojna môže byť niekedy oprávnená, no zároveň potvrdzuje dôstojnosť a hodnotu každého človeka. Pamätáme si túto dôstojnosť, keď sa stretávame ako ľudia. Prímerie vo filme pôsobí ako vianočný zázrak. Z tohto dôvodu je príbeh „Joyeux Noel“ ako to nazval Johann Baptist Metz „nebezpečnou spomienkou“, ktorá podnecuje odpor, spochybňuje rozprávanie o nepriateľstve a dehumanizácii, o nevyhnutnosti vojny. Vlády jednotlivých krajín potláčali správy o vianočnom prímerí a od budúcich prímeria sa agresívne odrádzalo. Vianoce sú ale o inom.

Leták pripravili

Katarína Cvičelová: katarinatriscova333@gmail.com

Letícia Dirbáková, CJ: leticia.cj@gmail.com

Milan Hudaček, SJ: m.hudacek@gmail.com